

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

20-21 ЛЮТОГО 2025 РОКУ

м. Запоріжжя

СЕКЦІЯ 8. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІОЕТИКИ. ПРОБЛЕМА ТІЛЕСНОСТІ. ФІЛОСОФІЯ ПРОФІЛАКТИКИ

<i>Марков Ю.І.</i> ПРОФЕСІЙНІ ОБОВ'ЯЗКИ ТА ЕТИЧНІ ІМПЕРАТИВИ У ДІЯЛЬНОСТІ АНЕСТЕЗІОЛОГА	147
<i>Алієва О.Г., Потоцька О.І., Таврог М.Л., Громоковська Т.С., Макєєва Л.В., Попазова О.О.</i> ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ЕМБРІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ В КУРСІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	150
<i>Бельдій О.В.</i> ПРОБЛЕМА ТІЛА ЯК «НЕВЕРБАЛЬНОГО МОВЦЯ» В КОНТЕКСТІ МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ	153
<i>Білай І.М., Білай А.І., Білай С.І.</i> ФІЛОСОФІЯ ПРОФІЛАКТИКИ ПОБІЧНОЇ ДІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ	156
<i>Бойко А.І., Бородай О.Д.</i> СУЧАСНІ КОННОТАЦІЇ ПРОБЛЕМИ ВИБОРУ: МІЖ СВОБОДОЮ ТА ПАРАЛІЧЕМ	157
<i>Бойченко Н.М.</i> ТЕХНОЛОГІЧНА ТІЛЕСНІСТЬ І МЕЖІ ЛЮДСЬКОГО: ФІЛОСОФСЬКІ ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ	159
<i>Волошина К.С., Подкупко Т.Л.</i> ПРЕВЕНТИВНА МЕДИЦИНА ЯК ФІЛОСОФСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я	161
<i>Дейнега В.А.</i> ТРИВАЛЕ ГРУДНЕ ВИГODOVУВАННЯ – ЗАПОРУКА ЩАСЛИВОГО ЖИТТЯ	162
<i>Денисенко В.В., Денисенко С.А.</i> ДІТИ ФЕЙ: ОЗНАКИ АУТИЗМУ У ДІТЕЙ У ФОЛЬКЛОРНИХ ДЖЕРЕЛАХ	164
<i>Dierckxsens G.</i> HEALTH CARE AS PARTICIPATORY SENSE-MAKING: AN ENACTIVE PERSPECTIVE ON RELATIONS BETWEEN PATIENTS AND HEALTH CARE PROVIDERS	166
<i>Feeney, O.</i> DISABILITY, SELECTION & GENOME EDITING: RETHINKING (NON) IDENTITY - AFFECTING DEBATES	166
<i>Кравченко В.Ю., Кравченко О.Ю.</i> МОРАЛЬНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ АСПЕКТИ ПРАВДИВОСТІ В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ЕТИКИ	167
<i>Недельська С.М., Лямцева О.В.</i> ВПЛИВ АТОПІЧНОГО ДЕМАТИТУ НА ПСИХІКУ ДІТЕЙ: РОЗДУМИ ДИТЯЧОГО АЛЕРГОЛОГА	169
<i>Михайловська Н.С., Мануйлов С.М.</i> ФІЛОСОФІЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ	170
<i>Перегінець М.М., Черненко О.Є.</i> СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЇ ПРОФІЛАКТИКИ	172
<i>Рябоконт О.В., Корнієнко О.О., Саліонов В.О., Оніщенко Т.С.</i> ВИБІРКОВІ ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я СЕРЕД МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ..	173
<i>Самойленко О.В., Хитрук К.О.</i> АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	175
<i>Самура Б.Б., Чорна І.В., Самура Т.О., Панасенко М.О.</i> ЕТИКА І ДЕОНТОЛОГІЯ В ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА ГОСТРІ ЛЕЙКЕМІЇ	176
<i>Сенетий Д.П.</i> ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЮ СМЕРТІ ЛЮДИНИ У СУЧАСНІЙ БІОЕТИЦІ	178
<i>Sevcenco N., Guzenko N.</i> ETHICAL CONSIDERATIONS IN DENTAL EXAMINATION OF CHILDREN WITH CYSTIC FIBROSIS	180
<i>Sevcenco N., Saidacari C.</i> THE ROLE OF BACTERIAL PLAQUE IN THE DEVELOPMENT OF CATARRHAL GINGIVITIS IN CHILDREN	181
<i>Taylor, J.S.</i> BLOOD AND MONEY: WHY PLASMA DONORS SHOULD BE COMPENSATED	182
<i>Фіногенова К.Ю.</i> ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИЙ ВИМІР ФІЛОСОФІЇ СТОЇЦИЗМУ	182
<i>Чуча О.Г.</i> БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ	184

Висновки:

1. Сучасна філософія профілактичної медицини заснована на постулатах робіт філософів античності, епохи Ренесансу та Нового часу.
2. Філософія профілактичної медицини в сучасних реаліях сьогодення полягає у превалюванні доказовості над індивідуальним досвідом, партнерства над патерналізмом, ідеї уніфікації медичних послуг над концепцією «медичних шкіл».
3. Цифрова гігієна – основна мета роботи лікаря-клініциста, що забезпечує зростання обізнаності пацієнта про можливості сучасної системи охорони здоров'я в запобіганні розвитку як інфекційних, так і неінфекційних хвороб.

СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЇ ПРОФІЛАКТИКИ

*Перегінець Мар'яна Михайлівна, здобувач другого рівня вищої освіти,
Черненко Олена Євгенівна, доцент кафедри ФРСМФВіЗ,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Фундаментальні питання філософії виникають разом із її появою. Коло проблем, що відносяться до філософських, змінюється з розвитком людської культури, пізнання і практики, але завжди існують такі питання, відповіді на які за традицією очікували виключно від філософії. Якщо виходити з того, що основним питанням філософії є сукупність чотирьох головних філософських проблем – психофізіологічної, онтологічної, гносеологічної, аксіолого-праксеологічної, то в цих чотирьох головних філософських проблемах і охоплюються основні аспекти природи людини. Всі вони однаковою мірою значимі, але залежно від мети дослідження та теоретичного розгляду якийсь із них стає головним, підпорядковуючи собі інші. У медичній сфері головною з вищезазначених філософських проблем стає психофізіологічна, яка розглядає людину як індивіда.

Історія розвитку розумової дії в медицині представлена трьома етапами діалектичного взаємозв'язку медицини та філософії: натурфілософський, починаючи з часів античності (Арістотель, Гіппократ, Гален); механістичний – з епохи Нового часу (Бекон, Декарт, Локк, Парацельс); цілісний (міждисциплінарний) – наш час. На всіх рівнях функціонування медичної думки на неї періодично впливають ті чи інші філософські системи [2].

На кожному історичному етапі наукового пізнання природи і людини лідируючу позицію спонтанно займають, як правило, ті науки, які мають найбільш істотний вплив на стиль і характер мислення представників цієї епохи, формують інтелектуальний менталітет народу. Так було в XVII - XVIII ст. таку роль виконувала механіка, а XIX столітті – природознавство загалом. У першій половині XX століття у центрі уваги опинилися релятивістська фізика, квантова механіка та космологія, у другій половині – математика. У XXI столітті лідируючу позицію дедалі більше займає теоретична медицина, а всередині останньої – біологія та фізіологія.

Вони разом із філософією вже сьогодні найактивніше інтегрують нові наукові знання про людину загалом. У них виробляються і нові методологічні, теоретико-пізнавальні парадигми, які стають стандартом цілей та методів будь-якої науково-творчої діяльності. Біологія та медицина стають найбільш помітною та вагомою частиною загальнолюдської культури, впливаючи на біоетичні цінності та сучасний стиль мислення [3].

При розрізненні рівнів пізнання у медицині зазвичай відзначають два: емпіричний та теоретичний. При цьому емпіричне не зводиться тільки до чуттєвого, так як воно обов'язково включає логічне (розсудливе), проте на базі чуттєвих даних.

Головні завдання профілактичної медицини: вивчення стану здоров'я населення, попередження захворювань у здорових, загострень і рецидивів у реконвалесцентів, прогноз стану здоров'я майбутніх поколінь, вивчення впливу окремих факторів на здоров'я і життєдіяльність популяцій, розробка шляхів підвищення рівня здоров'я і соціально-трудового потенціалу населення, а також будівництво інформаційного простору з метою, мінімізації професійних захворювань, травм [1, 2].

З позиції профілактики у філософії – це усвідомлена корекція, чи усунення патологічного сприйняття окремих її напрямів, чи появи чи розвитку хибних, не творчих теорій.

Тільки з першого погляду профілактику в медицині можна прив'язати до захворювань, але профілактика стосується здорового способу життя. Профілактику також можна віднести до статичної чи пасивної дії на організм людини, а також до активної профілактики здорового спортивного способу життя. У профілактику, як невід'ємну її частину, входить гігієна - підтримка тіла в різних формах чистоти (поверхня тіла, середовища, свідомості), а також офіційна і не офіційна санітарія за допомогою асептичних та антисептичних методик (запобігання потраплянню в організм живих патологічних вірусів, бактерій, паразитів). Людина також не може існувати в стерильних умовах навколишнього середовища без вірусів, бактерій, які допомагають їй у симбіозі з ними існувати у цьому світі, тобто звикати до нових умов, що називається адаптацією [3]. При філософському підході до проблеми лікування медицина завжди стикається з проблемою лікувати хворого, лікувати людину від хвороби або лікувати хворобу у вигляді усунення її причини.

Сутність профілактики найдоходливіше можна уявити з позиції літературного висловлювання у культурі, точніше, у логічному аналізі однієї з приказок. Якщо логічно проаналізувати російську приказку: «Поки грім не вдарить, чоловік не перехреститься», то з'ясовується кілька цікавих моментів. Насамперед слід виключити психологічний стан і налаштованість людини у зв'язку з цією приказкою.

Профілактика в медицині – це комплекс заходів, спрямованих на попередження появи або попередження розвитку захворювань, що вже з'явилися, або патології в організмі на рівні адаптації до навколишнього середовища, на рівні фізичного тіла людини, душевному рівні, рівні його духовного стану та сприятливого існування в соціумі [2].

Сутністю профілактичних заходів називаються основні напрямки застосування профілактики, якими реалізуються її мети, завдання, призначення. З позиції функцій профілактики слід зазначити, що основні напрямки профілактики одноманітні і подібні.

Список використаних джерел

1. Вікторов В.П. Регулювання якості профілактики як філософська трансформація філософської освіти в контексті соціальної проблеми : автореф. дис. на здобуття філ. змін / В.П. Вікторов // Філософія освіти. – К., 2006. - 30 с.
2. Попов М.В. Сучасна наукова картина світу та методологічні проблеми розвитку теоретичної медицини. *Практична філософія*. – К., 2000. С.141-148.
3. Кулініченко В.Л. Філософсько-методологічний аналіз процесу зміни парадигм у сучасній медицині та охороні здоров'я : Автореф. дис... д-ра філос. наук: 09.00.09 / В.Л. Кулініченко ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2002. – 32 с. – укр.

ВИБІРКОВІ ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я СЕРЕД МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Корнієнко Олена Олександрівна, к.мед.н., доцент,
доцент ЗВО кафедри інфекційних хвороб,
Рябоконт Олена Вячеславівна, д.мед.н., професор,
завідувачка кафедри інфекційних хвороб,
Саліонов Володимир Олександрович, к.фарм.н.,
доцент ЗВО кафедри біологічної хімії,
Онисько Тетяна Євгенівна, к.мед.н., доцент,
доцент ЗВО кафедри інфекційних хвороб,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Питання профілактики та формування прихильності до здорового способу життя є актуальним медико- соціальним напрямком серед населення, але вектор цих заходів, на нашу думку, залежить від особливостей вікових груп. Так, наприклад, серед молоді важливим є